

BẢN TIN

Kiến thức Khoa học & Công nghệ Phục vụ Nông thôn mới

SỐ 8/2022

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐỒNG NAI

1597, Phạm Văn Thuận, Phường Thống Nhất, TP. Biên Hòa; Email: bantinfo@khcdongnai.gov.vn; Website: www.dost-dongnai.gov.vn

Trong số này

- 3 Chuyển đổi số trong xây dựng nông thôn mới
- 4 Toàn tỉnh có 111 sản phẩm OCOP
- 9 Xây dựng vùng nông nghiệp hữu cơ
- 11 Cây ngoại quốc trên đất Đồng Nai
- 13 Kết quả sau 3 năm thực hiện xây dựng huyện Xuân Lộc đạt nông thôn mới kiểu mẫu
- 15 Ông Trần Quang - đại diện duy nhất của tỉnh Đồng Nai được bình chọn vào danh sách 100 nông dân Việt Nam xuất sắc năm 2022

Kinh Biểu

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Ngày 1-8-2022, Phó thủ tướng Thường trực Phạm Bình Minh đã ký Quyết định số 919/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm (Chương trình OCOP) giai đoạn 2021-2025.

Theo đó, mục tiêu của Chương trình OCOP là phát triển sản phẩm OCOP nhằm khơi dậy tiềm năng, lợi thế khu vực nông thôn nhằm nâng cao thu nhập cho người dân; góp phần tiếp tục cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với phát triển tiêu thụ công nghiệp, ngành nghề, dịch vụ và du lịch nông thôn; thúc đẩy kinh tế nông thôn phát triển bền vững, trên cơ sở tăng cường ứng dụng chuyển đổi số và kinh tế tuần hoàn, bảo tồn các giá trị văn hóa, quản lý tài nguyên, bảo tồn đa dạng sinh học, cảnh quan và môi trường nông thôn, góp phần xây dựng nông thôn mới đi vào chiều sâu, hiệu quả và bền vững.

Chương trình phấn đấu đến năm 2025, ít nhất 10 ngàn sản phẩm OCOP được công nhận đạt từ 3 sao trở lên, trong đó có khoảng 400-500 sản phẩm OCOP đạt 5 sao; củng cố và nâng cấp ít nhất 50% sản phẩm OCOP đã được đánh giá và phân hạng; ưu tiên phát triển sản phẩm OCOP gắn với thương hiệu sản phẩm, phát triển dịch vụ du lịch nông thôn; ưu tiên phát triển các HTX, doanh nghiệp nhỏ và vừa, phấn đấu ít nhất có 40% chủ thể OCOP là hợp tác xã, 30% chủ thể là doanh nghiệp nhỏ và vừa. Có ít nhất 30% các chủ thể OCOP xây dựng được chuỗi giá trị theo hướng kinh tế tuần hoàn, OCOP xanh gắn với vùng nguyên liệu ổn định; trong đó ưu tiên các sản phẩm OCOP đã được đánh giá và phân hạng.

Phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2021-2025

Chương trình OCOP được triển khai trên địa bàn nông thôn cả nước

Chương trình phấn đấu có ít nhất 50% làng nghề truyền thống có sản phẩm OCOP, góp phần bảo tồn và phát triển làng nghề truyền thống; có ít nhất 50% chủ thể OCOP tham gia vào các kênh bán hàng hiện đại (hệ thống siêu thị, cửa hàng tiện lợi, sàn giao dịch thương mại điện tử...); phấn đấu mỗi tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương có 1 điểm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP.

Chương trình OCOP được triển khai trên địa bàn nông thôn cả nước. Các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương căn cứ vào điều kiện thực tế chủ động tổ chức triển khai phù hợp ở khu vực đô thị.

Sản phẩm của Chương trình gồm các sản phẩm hàng hóa và dịch vụ du lịch có nguồn gốc địa phương, có đặc trưng về giá trị văn hóa, lợi thế của địa phương; đặc

biệt là các sản phẩm đặc sản vùng miền, sản phẩm làng nghề, dịch vụ du lịch dựa trên các thế mạnh, lợi thế về điều kiện tự nhiên, nguồn nguyên liệu, tri thức và văn hóa bản địa.

Chương trình tập trung vào các nội dung và nhiệm vụ trọng tâm là: Tổ chức sản xuất gắn với phát triển vùng nguyên liệu đặc trưng; Chuẩn hóa quy trình, tiêu chuẩn và phát triển sản phẩm OCOP theo chuỗi giá trị, phù hợp với lợi thế về điều kiện sản xuất và yêu cầu thị trường; Nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động cho các chủ thể OCOP; quảng bá, xúc tiến thương mại, kết nối cung - cầu; Xây dựng, hoàn thiện hệ thống quản lý, giám sát sản phẩm OCOP; Nâng cao năng lực hệ thống hỗ trợ triển khai Chương trình; Tăng cường chuyển đổi số.

Thu Hà

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Chuyển đổi số trong xây dựng nông thôn mới

Thủ tướng Chính phủ vừa ban hành Quyết định số 924/QĐ-TTg về phê duyệt Chương trình chuyển đổi số trong xây dựng nông thôn mới, hướng tới nông thôn mới thông minh giai đoạn 2021 - 2025, với mục tiêu tổng quát là nhằm đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong xây dựng nông thôn mới (NTM) nhằm tăng cường hiệu quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM, góp phần thúc đẩy kinh tế nông thôn, nâng cao chất lượng đời sống người dân, thu hẹp dần khoảng cách về chất lượng dịch vụ giữa nông thôn - thành thị, từng bước hướng tới NTM thông minh.

Với quan điểm, chuyển đổi số trong xây dựng NTM là giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm trong triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM giai đoạn 2021 - 2025, qua đó góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng nền nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh và chiến lược chuyển đổi số quốc gia, triển khai một cách chủ động, linh hoạt với 03 trụ cột: Phát triển chính quyền số ở nông thôn; Phát triển các chủ thể kinh tế số ở nông thôn; Phát triển xã hội số cho cộng đồng dân cư ở nông thôn.

Trong đó, chương trình đề ra mục tiêu cụ thể đến năm 2025 có ít nhất 90% hồ sơ công việc cấp trung ương, cấp tỉnh, 80% hồ sơ công việc cấp huyện và 60% hồ sơ công việc cấp xã được xử lý trên môi trường mạng.

Ít nhất 97% số xã đạt chuẩn chỉ tiêu 8.4 của Tiêu chí số 8 về Thông tin và Truyền thông theo Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM; 50% số

TP. Long Khánh đã số hóa dữ liệu cây chôm chôm bằng việc sử dụng mã quét QR

xã đạt chuẩn chỉ tiêu 8.4 của Tiêu chí số 8 về Thông tin và Truyền thông, 50% số xã đạt chuẩn chỉ tiêu số 15.2 của Tiêu chí số 15 về Hành chính công theo Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM nâng cao.

Có ít nhất 60% đơn vị cấp huyện đạt chuẩn chỉ tiêu 9.5 của Tiêu chí số 9 về An ninh trật tự - Hành chính công theo Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM; 25% đơn vị cấp huyện đạt chuẩn chỉ tiêu 6.5 của Tiêu chí số 6 về Kinh tế, 25% đạt chỉ tiêu 9.2 của Tiêu chí số 9 về An ninh trật tự - Hành chính công theo Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM nâng cao.

Trong phát triển kinh tế số, góp phần thúc đẩy kinh tế nông thôn: Ít nhất 70% xã có các hợp tác xã, 70% cấp huyện có các mô hình liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản chủ lực và 50% các mô hình liên kết gắn với vùng nguyên liệu có ứng dụng công nghệ số...

Để triển khai thực hiện thì cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền,

nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy về chuyển đổi số trong xây dựng NTM cho cấp ủy, chính quyền, cán bộ và cộng đồng dân cư. Đa dạng hóa các hình thức truyền thông trên nền tảng công nghệ số: Các công thông tin điện tử (website), mạng xã hội, bản tin, chuyên đề, tài liệu; đẩy mạnh gắn kết và lồng ghép với hoạt động tuyên truyền trong xây dựng NTM.

Tăng cường xây dựng và áp dụng hệ thống dịch vụ công trực tuyến thông, đồng bộ cấp tỉnh, huyện, xã; nâng cao dịch vụ phục vụ nhân dân sử dụng dịch vụ công trực tuyến; tăng cường thực hiện cải cách hành chính gắn với chính phủ điện tử; Nâng cao khả năng tiếp cận dịch vụ viễn thông, hỗ trợ người dân sử dụng thiết bị công nghệ thông tin (wifi) miễn phí khu vực trung tâm xã, các điểm sinh hoạt văn hóa ở cộng đồng, điểm du lịch nông thôn...

Thanh Cảnh

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Quy định định mức hỗ trợ đầu tư xây dựng chợ nông thôn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022-2030

HĐND tỉnh Đồng Nai vừa thông qua Nghị quyết số 08/2022/NQ-HĐND quy định mức hỗ trợ đầu tư xây dựng chợ nông thôn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022-2030.

Theo đó, đối tượng áp dụng là doanh nghiệp, HTX đầu tư xây dựng chợ nông thôn; cơ quan nhà nước, tổ chức, cá nhân có liên quan đến việc thực hiện chính sách theo nghị quyết này.

Điều kiện hỗ trợ gồm: chợ phù hợp quy hoạch tỉnh, quy hoạch xây dựng, quy hoạch và kế hoạch sử dụng đất theo quy định; hoàn thành công tác bồi thường giải phóng mặt bằng theo quy định; dự án chợ được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt chấp thuận chủ trương, báo cáo kinh tế kỹ thuật đầu tư xây dựng; chợ được thiết kế và xây

dựng phù hợp với từng cấp độ chợ theo quy định hiện hành.

Về mức hỗ trợ với chợ thực hiện đầu tư xây dựng mới (chưa có chợ), xây mới trên nền chợ cũ, xây mới ở vị trí khác (để thực hiện di dời giải tỏa chợ) tại các huyện: Định Quán, Tân Phú, Vĩnh Cửu, ngân sách tỉnh hỗ trợ tối đa 60% tổng chi phí xây dựng công trình nhưng không quá 5 tỷ đồng/chợ. Với các huyện: Xuân Lộc, Cẩm Mỹ, Thống Nhất, ngân sách tỉnh hỗ trợ tối đa 60% tổng chi phí xây dựng công trình nhưng không quá 4 tỷ đồng/chợ. Với TP.Biên Hòa, TP.Long Khánh và các huyện: Long Thành, Nhơn Trạch, Trảng Bom, ngân sách tỉnh hỗ trợ tối đa 40% tổng chi phí xây dựng công trình nhưng không quá 4 tỷ đồng/chợ...

Về mức hỗ trợ với chợ thực hiện đầu tư nâng cấp, cải tạo, đối với các huyện: Định Quán, Tân Phú, Vĩnh Cửu, Thống Nhất, Xuân Lộc, Cẩm Mỹ, ngân sách tỉnh hỗ trợ không quá 60% tổng chi phí nâng cấp, cải tạo công trình. Với TP.Biên Hòa, TP.Long Khánh và các huyện: Long Thành, Nhơn Trạch, Trảng Bom, ngân sách tỉnh hỗ trợ tối đa 40% tổng chi phí nâng cấp, cải tạo công trình. Ngoài ra, căn cứ tiêu chuẩn phân hạng chợ và theo địa bàn các huyện, thành phố về mức hỗ trợ thực hiện đầu tư nâng cấp, cải tạo chợ như trên, mức hỗ trợ đầu tư nâng cấp, cải tạo đối với chợ hạng 2 không quá 3,5 tỷ đồng/chợ, chợ hạng 3 không quá 3 tỷ đồng/chợ.

Hà Linh

Toàn tỉnh có 111 sản phẩm OCOP

Vừa qua, Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP (Chương trình mỗi xã một sản phẩm) cấp tỉnh do Phó chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi chủ trì đã tổ chức hội nghị đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP tỉnh Đồng Nai đợt 1-2022.

Đợt này, có 22 sản phẩm nộp hồ sơ tham gia; trong đó có 11 hồ sơ của 8 chủ thể đủ điều kiện tham gia đánh giá. Những sản phẩm chưa được đánh giá chủ yếu vướng mắc về mặt thủ tục, hồ sơ.

Trong 11 sản phẩm đạt chuẩn OCOP cấp tỉnh trong đợt 1-2022 có 5 sản phẩm đạt OCOP 4 sao. Đặc biệt, H.Vĩnh Cửu có 6/11 sản phẩm đạt OCOP, trong đó có 4 sản phẩm

đạt OCOP 4 sao gồm: 2 sản phẩm trứng cút tươi và trứng cút ăn liền (Công ty TNHH Vương Gia Hưng Thịnh); 2 sản phẩm bưởi đường lá cam và bưởi da xanh (Công ty TNHH thương mại dịch vụ Vương Hương). Ngoài ra, sản phẩm trà An Xoa của HTX An Hòa Hưng (TP. Biên Hòa) đạt chuẩn OCOP 4 sao.

Phó chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi nhận xét, đợt đánh giá này, số sản phẩm đạt OCOP vẫn còn ít so với mục tiêu, kế hoạch tỉnh đặt ra, trong đó có nguyên nhân nhiều sản phẩm đăng ký nhưng chưa đủ điều kiện để được đánh giá. Do đó, địa phương, các sở, ngành liên quan cần nâng cao vai trò, trách nhiệm trong việc hỗ

Gian hàng giới thiệu sản phẩm OCOP của Đồng Nai

trợ cho các chủ thể thực hiện; nhất là trong công tác tuyên truyền, vận động, hướng dẫn, tập huấn để các chủ thể tích cực tham gia, đồng thời có thể chủ động từ khâu làm hồ sơ đến hoàn thiện quy trình sản xuất đạt chuẩn OCOP.

Thu Hà

CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH MỚI

Đẩy mạnh tuyên truyền, hỗ trợ nông dân phát triển kinh tế nông thôn, xây dựng nông thôn mới

Vườn quýt trồng theo hướng hữu cơ cho thu nhập tốt của nông dân xã Phú Lý (H.Vĩnh Cửu)

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) và Hội Nông dân vừa thực hiện ký kết nhằm đẩy mạnh tuyên truyền, vận động, hỗ trợ nông dân phát triển kinh tế nông thôn, xây dựng nông thôn mới gắn với cơ cấu lại ngành nông nghiệp, giai đoạn 2021 - 2025.

Đại diện Sở NN&PTNT và Hội Nông dân tỉnh đã thực hiện ký kết với các nội dung bao gồm: Phối hợp trong nhiệm vụ phát triển nông nghiệp; Phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã, kinh tế hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp; Xây dựng nông thôn mới; Tổ chức hiệu quả hoạt động đào tạo nghề, huấn luyện nông dân nhằm nâng cao năng lực cộng đồng, vai trò chủ thể trong xây dựng

nông thôn mới; Tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức cho cán bộ, hội viên, nông dân, tổ chức các diễn đàn nông nghiệp và giới thiệu, tôn vinh hình ảnh người nông dân thế hệ mới.

Mục tiêu đặt ra là phấn đấu đến năm 2025, toàn tỉnh có tỷ lệ giá trị sản phẩm nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao đạt trên 50% tổng giá trị toàn ngành, xây dựng được 2-3 vùng sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; tỷ lệ diện tích sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ đạt khoảng 1,5% tổng diện tích nhóm đất nông nghiệp trên địa bàn tỉnh, tỷ lệ giá trị sản phẩm được sản xuất theo các quy trình sản xuất tốt hoặc tương đương đạt trên 25%; số lượng vùng trồng được cấp mã

số đủ điều kiện xuất khẩu tăng gấp 2 lần so với hiện nay (diện tích khoảng trên 28.000 ha); mỗi năm có ít nhất 02 Chi Hội Nông dân nghề nghiệp và 10 Tổ Hội Nông dân nghề nghiệp theo nguyên tắc “5 tự” và “5 cùng”; có 100% xã đạt tiêu chí nâng cao và trên 35% xã đạt tiêu chí kiểu mẫu về môi trường nông thôn; khoảng 3.000 nông dân được tham gia đào tạo nghề nông nghiệp.

Theo chương trình đề ra, trong quá trình phối hợp, mỗi năm định kỳ 6 tháng và cuối năm, Sở NN&PTNT và Hội Nông dân tỉnh sẽ tiến hành đánh giá kết quả đạt được, rút kinh nghiệm trong công tác chỉ đạo và thống nhất kế hoạch triển khai cho thời gian tiếp theo.

Thu Hà

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Sâu hại chính trên cây măng cầu xiêm gồm: sâu đục trái *Conogethes punctiferalis*, rệp sáp phần *Planococcus lilacinus* và *Pseudococcus sp.*, Rầy xanh *Emrasca sp.*, ruồi đục quả *Bactrocera dorsalis* và *B. correcta*. Ban biên tập xin giới thiệu đến độc giả các biện pháp quản lý các bệnh hại trên như sau:

1. Bệnh sâu đục trái

Trứng có hình bầu dục, màu vàng nhạt. Ấu trùng đầu màu nâu, thân màu hồng, trên lưng có những đốm nhỏ màu nâu và lông nhỏ cứng. Nhộng màu vàng nâu, khi sắp vũ hóa chuyển sang màu nâu, dài khoảng 13 mm, chiều ngang 4 mm. Thành trùng là một loại bướm, màu vàng, trên cánh có nhiều chấm nhỏ màu đen, chiều dài sải cánh 2,5 mm, chiều dài thân 12 mm.

Trứng có hình bầu dục, màu vàng nhạt, được đẻ ngay trên trái. Ấu trùng đầu màu nâu, thân màu hồng, trên lưng có những đốm nhỏ màu nâu và lông nhỏ cứng. Ấu trùng sau khi nở sẽ đục vào bên trong trái làm trái biến dạng, rụng sớm do sâu thường tập trung gây hại tại phần cuống trái.

Để quản lý bệnh sâu đục trái cần:

- Cắt tỉa các cành, nhánh sâu bệnh hoặc yếu ớt và thu gom đem tiêu hủy. Sau khi cắt cành, nhánh cần quét phủ lên bề mặt vết cắt bằng keo dán gỗ kết hợp với thuốc Mancozeb (Dithan M – 45 80 WP) pha theo tỷ lệ 100ml keo và 1 muỗng canh thuốc. Dao hay kéo cắt cần được xử lý sau mỗi lần cắt cành với thuốc tẩy gia dụng Javel 25 %.

- Thực hiện bao trái sau khi trái đậu được 30-45 ngày.

Sâu hại chính trên cây măng cầu xiêm và biện pháp quản lý

Sâu đục trái và đục thân gây hại măng cầu xiêm

- Khi sâu đục trái xuất hiện 2 % số trái thì tiến hành phun luân phiên các loại thuốc như: Chlorantraniliprole (Prevathon 35WP), Emamectin benzoate (Acplant 1.9EC...), Abamectin (Abatin 5.4EC...), Abamectin + *Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* (Kuraba WP)...

2. Rệp sáp phần

Ấu trùng mới nở kích thước rất nhỏ, cơ thể chưa phủ bột sáp trắng, râu đầu và chân rõ ràng, di chuyển nhanh nhẹn.

Thành trùng đục có 1 cặp cánh trước phát triển. Thành trùng cái không cánh luôn có dạng hình trứng. Màu sắc con cái biến động từ vàng nhạt, xám hay hồng nhạt. Xung quanh mép cơ thể ở phía lưng có nhiều nhóm lỗ tiết sáp. Từ lỗ tiết sáp trên lưng và xung quanh mép cơ thể bột sáp trắng được tiết ra bao phủ trên lưng và tạo ra những tua sáp đặc trưng xung quanh cơ thể.

Rệp phát tán chủ yếu ở giai đoạn ấu trùng. Rệp tấn công bằng cách tập trung chích hút trên lá và trái làm lá non bị biến dạng, trái bị chai không lớn được. Nếu bị tấn công vào giai đoạn trái non thì trái thường bị rụng. Nếu tấn công vào giai đoạn trái phát triển thì làm mất giá trị thương phẩm. Trong quá trình gây hại chúng thường tiết ra mật ngọt làm nấm bồ hóng phát triển. Rệp hiện diện hầu như quanh năm trên cây, nhưng gây hại nặng nhất vào mùa nắng.

Biện pháp quản lý:

- Cắt tỉa các cành, nhánh sâu bệnh hoặc yếu ớt và thu gom đem tiêu hủy. Sau khi cắt cành, nhánh cần quét phủ lên bề mặt vết cắt bằng keo dán gỗ kết hợp với thuốc Mancozeb (Dithan M-45 80 WP) pha theo tỷ lệ 100ml keo và 1 muỗng canh thuốc. Dao hay kéo cắt cần được xử lý sau mỗi lần cắt cành với thuốc tẩy gia dụng Javel 25 %.

- Tưới nước rửa trôi: Rệp sáp có thể bị rửa trôi với vòi nước mạnh

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Nông dân chăm sóc cây măng cầu xiêm

và liên tục. Xử lý bằng vòi nước nhiều lần khi cần cũng là biện pháp tốt trong điều kiện bị nhiễm nhẹ.

- Khi rệp sáp xuất hiện 2 - 3 con/trái (đọt non, lá non, nụ hoa): phun luân phiên các loại thuốc như Buprofezin (Butyl 10WP, Map-Judo 25WP...), Spirotetramat (Movento 100OD), dầu khoáng...

3. Rầy xanh *Emrasca sp* và bọ xít muỗi *Helopeltis sp*

Rầy xanh có thân dài 2,5 - 4 mm, màu xanh lá mạ. Cả rầy non và rầy trưởng thành dùng vòi chọc chích hút cây dọc hai bên gân chính và gân phụ của lá non, đọt chồi non gây nên những vết châm làm cho lá non bị tổn thương, làm cho việc vận chuyển nước và chất dinh dưỡng đến lá gặp trở ngại. Những lá này gặp điều kiện khô nóng sẽ bị khô từ đầu lá và mép lá đến 1/2 lá sau đó lá sẽ rụng đi.

Bọ xít muỗi: con trưởng thành

có hình dạng giống như con muỗi. Con cái thân dài 4-5mm, con đực nhỏ hơn dài 3,5 - 4,5 mm. Trên lưng ngực có cái chùy nghiêng về phía sau, nhìn thẳng từ trên xuống núp chùy có hình tròn. Trứng có hình bầu dục hơi phình to ở giữa, màu trắng trong. Trứng được đẻ ở trong đọt non hoặc trên gân chính lá non.

Cả ấu trùng và trưởng thành đều gây hại, bọ xít dùng vòi chích hút nhựa ở đọt, lá non, hoa và trái. Vết châm của bọ xít muỗi có hình tròn hoặc gần tròn lúc đầu có màu chỉ xung quanh có màu nhạt, sau đó vết châm biến thành màu nâu đậm. Bọ xít muỗi thường tập trung gây hại từng đám, phân bị hại cong queo, cháy thui đen, lá rụng đi.

Biện pháp quản lý:

- Cắt tỉa các cành, nhánh sâu bệnh hoặc yếu ớt và thu gom đem tiêu hủy.

- Khi rầy xanh xuất hiện 1 - 2

con/đọt non: phun luân phiên các loại thuốc như Clothianidin (Dantotsu 50WG), Abamectin (Abatin 5.4EC...), Spirotetramat (Movento 100OD).

4. Ruồi đục quả

Trứng có hình hạt gạo, kích thước 1 x 0,2 mm. Lúc mới đẻ, trứng có màu sữa trắng, khi sắp nở chuyển màu vàng nhạt.

Giòi mới nở dài khoảng 1,5 mm, khi phát triển đầy đủ dài 6 - 8 mm. Nhộng dài 5 - 7 mm, có hình trứng, lúc đầu màu vàng nâu, khi sắp vũ hóa có màu nâu đỏ.

Ruồi trưởng thành có cơ thể dài 7-9 mm, đầu có dạng hình bán cầu. Ngực có màu nâu đỏ hoặc nâu tối, hai bên ngực có 2 chấm màu vàng ở góc trước, tiếp đến là 2 vệt màu vàng ở cuối ngực. Phần bụng tiếp giáp phần ngực có 2 vệt to màu vàng, giữa 2 sọc có 1 sọc đen, đồng thời có 1 sọc chạy lưng bụng giống hình chữ T (*B. dorsalis*), ở đỉnh của 2 cánh có vệt đen (*B. correcta*).

Giòi nở ra đục ngay vào trong trái ăn phần mềm, thấy phân tạo điều kiện cho vi sinh vật, nấm phát triển, làm cho trái hư và rụng. Đủ sức giòi chui ra búng mình xuống đất hóa nhộng.

Biện pháp quản lý:

- Thu hoạch khi trái đạt độ chín thu hoạch, không giữ trái đã chín quá lâu trên cây.

- Tia cảnh, làm vệ sinh vườn cho vườn luôn thông thoáng. Nên thu gom những trái bị ruồi đem tiêu hủy.

- Sử dụng biện pháp bao trái để phòng ngừa ruồi đục trái.

- Sử dụng bã Protein để phun, cần lưu ý là phải thực hiện trên diện rộng và đồng loạt.

L.Hương (Nguồn: benhviencay.vn)

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

Hiệu quả từ mô hình ghép cải tạo chuyển đổi cây xoài và ứng dụng công nghệ tưới tiết kiệm Isreal

Để cải tạo vườn xoài, rút ngắn thời gian từ khi trồng đến thu hoạch, những năm gần đây nhiều hộ trồng xoài trên địa bàn huyện Xuân Lộc đã mạnh dạn áp dụng biện pháp ghép chồi giống xoài cát Hòa Lộc lên thân xoài bưởi (xoài ba mùa) từ đó nâng cao chất lượng, tăng năng suất và giá trị kinh tế cho vườn xoài.

Trên diện tích 2 ha, trước đây gia đình ông Nguyễn Dũng, ấp Trung Tín, xã Xuân Trường, huyện Xuân Lộc chủ yếu canh tác xoài bưởi (xoài ba mùa) nhưng cho năng suất thấp, đầu ra không ổn định. Sau khi tham quan học tập và tự mày mò tìm hiểu, ông Dũng bắt đầu tiến hành quy trình ghép chuyên đổi sang giống xoài cát Hòa Lộc với diện tích 0,8 ha. Nhờ chăm sóc tốt và áp dụng triệt để các biện pháp khoa học kỹ thuật nên chồi xoài phát triển nhanh trên gốc mẹ vì hút được nhiều dưỡng chất, tăng đề kháng cho cây. Sau hơn 1,5 năm cây đã cho thu hoạch, trong khi trồng mới phải mất 3 năm cây mới cho trái.

“Phương pháp ghép chuyển đổi thực hiện cũng khá đơn giản, quan trọng là nông dân mình cần lựa chọn cành ghép phù hợp và nắm bắt được các kỹ thuật ghép cơ bản là có thể thực hiện thành công”, ông Dũng chia sẻ.

Để ghép chuyển đổi thành công, nhà vườn cần nắm bắt được các kỹ thuật cơ bản sau đây: Chuẩn bị cành gốc ghép: Vệ sinh vườn, hạn chế sâu bệnh và cỏ dại trên vườn

Ông Nguyễn Dũng thực hiện phương pháp ghép chuyển đổi trên cây xoài

Để nâng cao hiệu quả sản xuất, mới đây UBND huyện Xuân Lộc đã phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ, cùng Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển nông nghiệp bền vững tổng kết Dự án “Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật xây dựng mô hình ghép chuyển đổi nhanh giống xoài bưởi sang một số giống xoài chất lượng cao đáp ứng nhu cầu xuất khẩu ở huyện Xuân Lộc”.

Bà Huỳnh Thị Lành, Phó chủ tịch UBND huyện Xuân Lộc cho biết, sau khi dự án hoàn thành, huyện Xuân Lộc sẽ tổ chức nhân rộng mô hình để nông dân ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tế sản xuất, góp phần nâng cao hiệu quả kinh tế cho người dân.

xoài bưởi; Dùng cưa cắt bỏ phần cành nhánh xoài ở độ cao trên 2,5 mét, để lại trên thân chính cành cấp 1, cấp 2. Mỗi cây chừa lại 1-2 nhánh để quang hợp. Ngưng bón phân đạm trước khi ghép 30 ngày. Việc cắt tỉa cành cần đảm bảo các cành phân bố đều các hướng, thuận lợi cho khâu ghép.

Chọn cành ghép: Cành ghép được chọn từ giống xoài tốt, năng suất cao, chất lượng tốt đáp ứng nhu cầu thị trường như giống xoài Cát Hòa Lộc, xoài Đài Loan xanh, xoài Đài Loan đỏ,... Cây chọn để

lấy cành ghép phải được theo dõi, chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh hại tốt. Chọn cành ở tầng giữa tán, nơi có nhiều ánh sáng, cành đã được 2-6 tháng tuổi (thường được gọi là cành “bánh tẻ”), có lá to, mầm ngủ tốt, cành không bị sâu bệnh hại. Cành ghép có độ dài 7 - 10 cm; đường kính cành 0,8 - 1,2 cm, được cắt bỏ toàn bộ lá, bảo quản trong điều kiện ẩm. Không lấy cành ghép khi cây đang ra hoa, đậu trái, cây bón phân hóa học chưa quá 30 ngày.

Phương pháp tiến hành ghép: Tại vị trí đầu cành muốn ghép:

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

dùng dao ghép chẻ 1 đường dọc cành gốc ghép 1 vết dài 2 - 3 cm (thường chẻ lệch về 1 bên). Cành ghép được cắt bỏ hoàn toàn cuống lá. Dùng dao ghép vát phẳng 2 bên phía gốc cành ghép. Đặt cành ghép vào cành gốc ghép, dùng băng nylon cuốn chặt, cuốn kín nơi ghép tạo sự tiếp xúc ổn định giữa cành gốc ghép và cành ghép đồng thời hạn chế sự bốc thoát hơi nước của cành ghép.

Theo ông Dũng, giống xoài cát Hòa Lộc lúc nào cũng có giá cao gấp 3-5 lần xoài 3 mùa nên hiệu quả kinh tế cao hơn rất nhiều so với trước. Nhận thấy mô hình ghép chuyển đổi trên cây xoài đem lại giá trị kinh tế nên sau đó ông Dũng đã tiến hành ghép thêm 1,2 ha diện tích xoài còn lại.

Ngoài việc áp dụng phương pháp ghép cải tạo chuyển đổi từ xoài bưởi sang xoài cát Hòa Lộc cho vườn nhà mình, với kinh nghiệm được tích lũy, ông Dũng còn tích cực hỗ trợ, chia sẻ phương pháp ghép cải tạo cho bà con trong xã.

Không chỉ thành công trong việc ghép chuyển đổi vườn xoài bưởi hiệu quả kinh tế thấp sang vườn xoài cát Hòa Lộc cho hiệu quả kinh tế cao, ông Dũng cũng là lớp nông dân tiên phong ở địa phương ứng dụng công nghệ tưới tiết kiệm Isreal vào sản xuất, nhờ đó góp phần tiết kiệm chi phí sản xuất, thích ứng với biến đổi khí hậu.

Với mô hình ghép cải tạo chuyển đổi từ xoài bưởi thành xoài cát Hòa Lộc, ứng dụng công nghệ tưới tiết kiệm Isreal đã giúp ông Nguyễn Dũng đạt giải Ba của Hội thi “Nông dân giỏi ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nông nghiệp tỉnh Đồng Nai” năm 2021.

Lê Văn

XÂY DỰNG VÙNG NÔNG NGHIỆP HỮU CƠ

Với chủ trương khuyến khích phát triển nông nghiệp hữu cơ, thời gian qua, H.Vĩnh Cửu từng bước nâng cao nhận thức của người nông dân về lợi ích của việc sản xuất nông nghiệp hữu cơ, hiểu rõ và nắm vững quy trình sản xuất nông nghiệp theo tiêu chuẩn hữu cơ nhằm giảm chi phí đầu vào, nâng cao chất lượng, năng lực cạnh tranh của nông sản địa phương.

Để tạo một vùng trồng đạt chuẩn hữu cơ, H.Vĩnh Cửu đã xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện sản xuất nông nghiệp hữu cơ trên địa bàn H.Vĩnh Cửu giai đoạn 2021-2025. Theo đó, hàng ngàn hộ nông dân được hướng dẫn sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ từ các chuyên gia, nhà khoa học...

Ứng dụng các giải pháp trong sản xuất sạch

Thay đổi tư duy, nhận thức, áp dụng và duy trì quy trình sản xuất nông nghiệp sạch để có được các sản phẩm hữu cơ là những giải pháp luôn được lãnh đạo địa phương quan tâm để đưa ngành Nông nghiệp trên địa bàn trở thành vùng sản xuất sạch, đạt các tiêu chí về một vùng trồng hữu cơ.

Trường phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn H.Vĩnh Cửu Nguyễn Trần Phước Lộc cho biết, đến nay huyện đã tổ chức cho hơn 2 ngàn lượt nông dân trên địa bàn huyện tham gia các lớp tập huấn về các vấn đề cơ bản trong sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ, đồng thời mở các đợt đào tạo nông dân phương pháp tự sản xuất, ứng dụng lợi khuẩn Probiotic (IMO) và nấm men rượu (MEVI) để tạo ra phân bón hữu cơ, thuốc bảo vệ thực vật, xử lý rác thải sinh hoạt tại nguồn thành phân bón hữu cơ phục vụ sản xuất trồng trọt; xử lý ô nhiễm chuồng trại trong chăn nuôi, khử mùi rác, cống rãnh, nhà vệ sinh trong các trường học...

Một hộ nông dân sản xuất bưởi Tân Triều theo mô hình hữu cơ ở H.Vĩnh Cửu

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

Bên cạnh đó, các chuyên gia còn chuyển giao công nghệ chế biến và bảo quản nông sản theo phương pháp tự nhiên với chi phí thấp (bảo quản trái cây dài ngày với nấm men, sấy năng lượng mặt trời, sản xuất mứt trái cây, chế biến sản phẩm lên men...). Để tạo đầu ra cho sản phẩm, huyện tổ chức hướng dẫn, hỗ trợ nông dân nâng cao năng lực tự quảng bá thương hiệu nông sản và đa dạng kênh bán hàng.

Với những nỗ lực cùng nông dân làm nông nghiệp sạch, đến nay trên địa bàn huyện có hơn 500 hộ nông dân ứng dụng IMO và MEVI vào sản xuất trồng trọt (ủ phân hữu cơ, làm thuốc BVTV) cho hơn 190ha cây ăn quả, rau màu. Hơn 70 hộ chăn nuôi, trang trại ứng dụng IMO và MEVI để xử lý môi trường chăn nuôi, giảm mùi hôi do chất thải phát sinh trong quá trình chăn nuôi. Hiện Vĩnh Cửu đã và đang xây dựng, quy hoạch 9 vùng sản xuất nông nghiệp hữu cơ trên các loại cây trồng như: lúa, rau, xoài, các loại cây có múi...

Nhiều mô hình hiệu quả

Là một trong những HTX được thành lập khoảng 4 năm trở lại đây với mục tiêu sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ kết hợp với khai thác du lịch sinh thái vườn, HTX Sản xuất thương mại dịch vụ nông nghiệp Tâm Minh Quang (xã Tân An) đang sở hữu gần 40ha diện tích trồng các loại cây bưởi, lúa, sầu riêng, rau màu... được chăm sóc theo phương pháp hữu cơ.

Bà Phương Linh, Quản lý HTX Tâm Minh Quang cho biết, để thực hiện sản xuất theo hướng hữu cơ, HTX đã phải bắt đầu xây dựng quy trình từ 7 năm nay. Đến thời điểm hiện tại, HTX đang được Chi cục Trồng trọt, bảo vệ thực vật và thủy

Là địa phương có nhiều điều kiện thuận lợi phát triển nông nghiệp hữu cơ gắn với phát triển du lịch sinh thái trên địa bàn nên để đẩy nhanh việc phát triển nông nghiệp hữu cơ, H.Vĩnh Cửu mong muốn được các cơ quan liên quan quan tâm, tạo điều kiện cho người nông dân triển khai thực hiện quy trình, quy chuẩn chứng nhận sản phẩm nông nghiệp hữu cơ cho các sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn huyện. Đồng thời, kêu gọi doanh nghiệp đảm bảo năng lực tài chính, tổ chức, điều hành tham gia liên kết sản xuất nông nghiệp hữu cơ theo chuỗi, bảo đảm các quy trình, trình tự thực hiện phát triển sản xuất nông nghiệp theo tiêu chuẩn hữu cơ.

Sản xuất lúa sạch ở huyện Vĩnh Cửu

lợi tình huống dẫn quy trình cấp mã vùng trồng cho cây bưởi để xuất khẩu ra thị trường nước ngoài như: Trung Quốc, Mỹ...

Chia sẻ về quá trình làm nông nghiệp sạch trên diện tích lớn, bà Linh cho biết, khó khăn nhất trong làm nông nghiệp hữu cơ là xử lý các bệnh cho cây trồng, những kỹ thuật viên phải ngày đêm theo dõi, ghi nhận và có hướng xử lý bảo đảm không sai với quy chuẩn sản xuất hữu cơ đang sử dụng. Đến nay, HTX Tâm Minh Quang đang là mô hình đi đầu của địa phương về sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ và đang hướng tới phát triển du lịch sinh thái vườn, vừa tạo đầu ra cho nông sản, vừa quảng bá, phát triển thêm mô hình du lịch

cho H.Vĩnh Cửu.

Chia sẻ về những quan điểm làm nông nghiệp sạch, anh Bùi Nhật Tân, nông dân trồng bưởi sạch ở xã Tân An, cho biết hiện có khá nhiều nông dân muốn làm nông nghiệp theo hướng hữu cơ. Tuy nhiên, hiện nay đầu ra cho nông sản đang là vấn đề không hề nhỏ, đây cũng là tình trạng chung của người nông dân.

“Chỉ tính riêng khu vực Tân An hiện có khoảng 200ha bưởi. Trong đó, khoảng 5 hộ với diện tích trên dưới 10ha rất muốn theo đuổi hướng sản xuất sạch nhưng chưa mạnh dạn đăng ký bởi đầu ra không ổn định. Nông dân còn nhiều khó khăn trong việc kết nối với đơn vị tiêu thụ. Bản thân tôi từng tự đi tìm nguồn tiêu thụ cho mình nhưng cũng chưa đạt kết quả như ý. Nhiều nông dân mong muốn Nhà nước có những chính sách hỗ trợ, kết nối nhiều hơn nữa giữa nông dân với các doanh nghiệp tiêu thụ nhằm bảo đảm đầu ra ổn định. Khi có sự cam kết thu mua ổn định, nông dân sẽ tự tin bắt tay sản xuất, như vậy mới có thể tạo được sự liên kết giữa nông dân, bảo đảm được sản lượng cũng như chất lượng nông sản”, anh Tân nói.

Ngọc Liên

Sachi là loại cây công nghiệp, dược liệu có nguồn gốc từ vùng Amazon. Loại cây này được đưa về Việt Nam trồng khảo nghiệm năm 2012 và đến năm 2019 được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công nhận là giống cây dược liệu mới tại Việt Nam.

Nhiều trắc trở với giống cây mới

Một lần tình cờ xem truyền hình thấy giới thiệu về giá trị kinh tế, dinh dưỡng của cây sachi, chị Huyền quyết định cùng chồng ra miền Bắc tìm hiểu thực tế. Năm 2017, chị Huyền ký hợp đồng với công ty chuyên cung cấp giống và thu mua hạt sachi có trụ sở tại TP.Hà Nội. Chị trồng thử nghiệm thành công rồi vận động thêm các hộ dân cùng trồng cây sachi bán hạt cho mình. 2 năm sau, diện tích cây sachi ở xã Thanh Bình đạt 5ha và Tổ hợp tác Sachi Thanh Bình được thành lập.

Thời điểm hạt sachi thu hoạch rộ, chị Huyền liên lạc với công ty bán sản phẩm thì không được. “Không hiểu vì sản phẩm của mình ít quá hay có trục trặc vấn đề gì, tôi liên hệ nhiều lần không được. Thời điểm đó, hạt sachi tươi cũng chưa phổ biến nên ít ai mua” - chị Huyền nhớ lại.

Chị lên mạng tìm hiểu quy trình chế biến hạt sachi rồi đặt thợ làm máy tách hạt, máy rang sấy, đóng gói và mở xưởng chế biến sản phẩm ngay tại xã Thanh Bình. Sau vài lần thất bại, chị Huyền cũng có những mẻ sachi rang muối đầu tiên. Sản phẩm vừa nhen nhóm thì thách thức lại đến, đó là cây chuối già Nam Mỹ có giá trở lại, nhiều hộ bỏ sachi để trồng chuối. Chị một lần nữa đi vận động bà con trồng sachi. Lần này, chị hợp đồng

Cây ngoại quốc trên đất Đồng Nai

Chị Nguyễn Lê Huyền (ngụ xã Thanh Bình, H.Trảng Bom) là người tiên phong đưa giống cây ngoại quốc sachi về Đồng Nai trồng. Sau 5 năm chị đã thành lập cơ sở chế biến các sản phẩm: hạt rang sấy, trà túi lọc và đặc biệt là tinh dầu sachi để bán ra thị trường.

Người dân H.Trảng Bom thu hoạch quả sachi

trực tiếp với nông dân, chị cung ứng hạt giống, hướng dẫn kỹ thuật, đồng thời hợp tác với đơn vị cung ứng phân bón để nông dân có được sản phẩm đầu vào tốt. Chị bao tiêu đầu ra với giá tối thiểu 40 ngàn đồng/kg hạt sachi.

“Cây sachi thuộc loại dây leo, dễ trồng và dễ sống trong điều kiện không bị ngập nước. Có thể trồng xen canh cây trong vườn cây ăn quả. Khoảng 8 tháng cây cho thu hoạch, sang năm thứ 3 năng suất đạt khoảng 4 tấn/ha/năm và năm thứ 5 đạt 6 tấn/ha/năm. Cây ra hoa tạo quả quanh năm, chăm sóc tốt cây có thể cho thu hoạch trong khoảng 20 năm. So với cây chuối lúc giá tốt thì hiệu quả kinh tế không bằng, nhưng so với cây ăn quả và cây công nghiệp lâu năm thì hơn hẳn” - chị Huyền phân tích.

Sau nhiều khó khăn do doanh

nh nghiệp từ chối thu mua hạt, người dân bỏ cây sachi, dịch bệnh tác động đến sản xuất và kinh doanh, giờ đây chị Huyền có một cơ sở chế biến, một công ty phân phối và hợp tác với nhiều nông dân ở H.Định Quán, H.Vĩnh Cửu và H.Đạ Tẻh (tỉnh Lâm Đồng) phát triển vùng nguyên liệu 25ha phục vụ cho chế biến sâu.

Ưu tiên phát triển dòng sản phẩm dầu sachi

Theo chị Huyền, từ khi theo loại cây này, vợ chồng chị tự thân vận động là chính. Chị là kỹ sư nông nghiệp nên phụ trách trồng cây, làm giống, thu hoạch và bảo quản. Chồng tốt nghiệp chuyên ngành công nghệ sinh học nên phụ trách các khâu nghiên cứu, thử nghiệm, kiểm định sản phẩm. Quá trình làm, 2 vợ chồng thường xuyên kết

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG

Chị Nguyễn Lê Huyền (phải) chủ Cơ sở chế biến sachì Thanh Bình dán nhãn cho dầu sachì

nổi với các giảng viên, chuyên gia trong lĩnh vực chế biến nông sản để được hướng dẫn các bước.

Thời điểm đưa sản phẩm hạt sachì ra thị trường tiêu thụ cũng là lúc dịch bệnh Covid-19 bùng phát, nhưng nhờ kênh bán hàng online và chuỗi cửa hàng tiện lợi 24 giờ có tín hiệu tích cực đã đem lại doanh thu và góp phần giải bài toán về vốn cho cơ sở.

Hiện ngoài hạt sachì rang sấy, chị Huyền còn tận dụng ngọn cây sachì làm rau ăn hằng ngày, lá trong quá trình tía cành làm trà túi lọc, ép hạt sachì tạo dầu. “Sachì được mệnh danh là “vua của các loại hạt” vì hàm lượng Omega 3-6-9 tự nhiên chưa loại hạt nào sánh bằng. Do đó, tương lai tôi sẽ chuyên sâu vào dòng sản phẩm dầu sachì. Tôi đã tìm hiểu, chai dầu sachì 250ml dành cho trẻ em được các siêu thị nhập khẩu về bán ra giá 580 ngàn đồng, tôi tự ép giá thành chỉ khoảng 200-220 ngàn đồng” - chị Huyền chia sẻ.

Kế hoạch trong năm 2022, chị Huyền sẽ hoàn thiện hồ sơ sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu 4 sao (OCOP - chương trình Mỗi xã một sản phẩm) với 2 sản phẩm hạt sachì rang sấy và dầu sachì để đưa sản phẩm đến các siêu thị lớn. Tiếp tục hợp tác với công ty chế biến nông sản để làm ra các sản phẩm sachì phủ chocolate, sachì phủ mứt-cha. Từng bước mở rộng quy mô sản xuất, xây dựng vùng nguyên liệu và vận động người dân tham gia sản xuất, ký kết bao tiêu sản phẩm.

Chị Huyền cho biết, năm qua chị có một đối tác nước ngoài đặt hàng hạt sachì thô, một công ty dược phẩm trong nước đặt hàng dầu sachì để chế biến viên tinh dầu nhưng chị chưa nhận lời mà còn chờ vùng nguyên liệu. Tương lai chị muốn đẩy mạnh dòng sản phẩm dầu sachì vì sản phẩm rất tốt cho em bé, người lớn tuổi và người mắc bệnh tim mạch. Chị tiếp tục nghiên cứu, tận dụng thân và rễ cây sachì để chế biến nhiều loại thực phẩm, mỹ phẩm, dược phẩm khác nhau.

Ban Mai

Thực hiện đề án xây dựng huyện Xuân Lộc đạt nông thôn mới kiểu mẫu theo hướng “Phát triển sản xuất hàng hóa nông nghiệp bền vững” giai đoạn 2018 – 2025, đến nay, Xuân Lộc có 10/14 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao; có 03/14 xã trở lên đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu. Thu nhập bình quân đầu người năm 2021 ước đạt 72 triệu đồng/người/năm.

Theo báo cáo của UBND huyện Xuân Lộc, tổng nguồn vốn huy động thực hiện Đề án giai đoạn 2019-2020 là hơn 8,3 ngàn tỷ đồng, trong đó, nguồn vốn ngân sách là 445 tỷ đồng, còn lại là nguồn vốn xã hội hóa.

Trong giai đoạn này, nguồn vốn đầu tư của huyện đã được tập trung cho việc phát triển hệ thống các cơ sở hạ tầng thiết yếu, các công trình lớn, quan trọng, có trọng tâm trọng điểm trong các lĩnh vực giao thông, thủy lợi, y tế, giáo dục,... Việc phân bổ vốn đầu tư được thực hiện theo kế hoạch trung hạn, tạo điều kiện cho các địa phương chủ động trong việc bố trí nguồn lực theo thứ tự ưu tiên phù hợp với tình hình thực tế tại các địa phương.

Kinh tế nông nghiệp của huyện được tổ chức sản xuất tốt theo hướng trang trại, hợp tác xã, tổ hợp tác, câu lạc bộ năng suất cao, hình thành các mô hình liên kết theo chuỗi từ sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm giữa tổ chức của nông dân với doanh nghiệp; gắn sản xuất nông nghiệp với công nghiệp chế biến, thương mại, du lịch, dịch vụ. Huyện có 06 dự án liên kết sản xuất đã được duyệt trên các loại cây trồng, gồm: Tiêu, chôm chôm,

Kết quả sau 3 năm thực hiện xây dựng huyện Xuân Lộc đạt nông thôn mới kiểu mẫu

Phong trào xây dựng tuyến đường sáng, xanh, sạch, đẹp được lan tỏa

sầu riêng, lúa - bắp, rau xanh, xoài. Ngoài ra, nhiều chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ xoài, cam, quýt, thanh long, rau... đang được triển khai thực hiện.

Ông Lê Đình Trọng, nông dân trồng tiêu ở xã Xuân Thọ chia sẻ, nhiều nông dân đã liên kết lại với nhau tham gia vào hợp tác xã, cùng thay đổi thói quen sản xuất, không còn chạy theo năng suất mà chuyên sang trồng theo hướng hữu cơ, sản phẩm đạt chứng nhận VietGAP. Mục đích là sản xuất ra sản phẩm chất lượng, an toàn, đạt chuẩn xuất khẩu để phát triển vùng chuyên canh tiêu bền vững, đạt giá trị cao hơn.

Huyện đang xây dựng ngành nông nghiệp đi theo hướng sinh học, hữu cơ áp dụng các loại men vi sinh, vi khuẩn có lợi, nấm đối

kháng Trichoderma,... trên vật nuôi và cây trồng; áp dụng các tiến bộ khoa học công nghệ trong hầu hết các khâu của quy trình sản xuất, tạo ra sản phẩm có hàm lượng công nghệ cao từ khâu sản xuất, thu hoạch, bảo quản, chế biến cho đến tiêu thụ trong nước và xuất khẩu.

Trên địa bàn huyện có 9 sản phẩm nông nghiệp chủ lực gồm: Rau, xoài, thanh long, sầu riêng, chôm chôm, bưởi - cam - quýt, hồ tiêu, heo, gà. Hiện trên địa bàn huyện có 7 sản phẩm nông nghiệp chủ lực đã được cấp chứng nhận thực hành nông nghiệp tốt. Tại các xã đã hình thành các vùng sản xuất tập trung như: vùng sầu riêng, chôm chôm của xã Xuân Định, Bảo Hòa; vùng trồng lúa, bắp của xã Xuân Phú, Lang Minh; vùng trồng tiêu của các xã Xuân Thọ,

Suối Cao; vùng trồng rau của xã Xuân Bắc, Xuân Hiệp...đảm bảo diện tích hơn 50ha. Chăn nuôi trang trại chiếm 80% tổng đàn gồm 220 trang trại, đáp ứng quy mô mỗi trang trại trên 1.000 con đối với heo và trên 50.000 con đối với gà.

Về kết cấu hạ tầng, huyện có kết cấu hạ tầng phục vụ sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp đồng bộ (giao thông, thủy lợi, điện, kho chứa, điểm tập kết và tiêu thụ nông sản...), đáp ứng hiệu quả nhu cầu sản xuất, tiêu thụ và kết nối nội vùng, liên vùng.

Kết quả sau 3 năm triển khai thực hiện tại các địa phương cho thấy, diện mạo nông thôn của Xuân Lộc tiếp tục có nhiều khởi sắc, phong trào xây dựng tuyến đường sáng, xanh, sạch, đẹp được lan tỏa rộng tại 14 xã. Phong trào xây

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

Đến nay, Xuân Lộc đã hình thành các vùng sản xuất tập trung ở các xã

dụng khu dân cư kiểu mẫu tại ấp Bảo Thi, xã Xuân Định được người dân hưởng ứng tích cực và là điểm sáng để nhân rộng. Kinh tế nông nghiệp tiếp tục phát triển theo hướng bền vững; bước đầu hình thành các mô hình sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao như mô hình trồng dưa lưới, mô hình ủ phân hữu cơ bằng chế phẩm sinh học, mô hình trồng nho ứng dụng du lịch sinh thái ...

Đến nay huyện có 10 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao gồm: Xuân Định, Xuân Thọ, Xuân Hiệp, Suối Cát, Xuân Phú, Bảo Hòa, Lang Minh, Suối Cao, Xuân Trường và xã Xuân Tâm; 3 xã nông thôn mới kiểu mẫu là: Bảo Hòa, Xuân Thọ, Xuân Định. Năm 2021, giá trị sản xuất bình quân của 01 ha đất trồng trọt đạt 160,8 triệu đồng; thu nhập bình quân đầu người khoảng 72 triệu đồng.

Có được kết quả đó là do sự chỉ đạo xuyên suốt từ khi bắt đầu xây dựng Đề án cho đến khi Đề án được phê duyệt và tổ chức triển khai thực hiện, cùng với tinh thần đoàn kết, thống nhất trong nhận thức và trong hành động của hệ thống chính trị từ huyện đến cơ sở. Đặc biệt đã tạo được sự đoàn kết, đồng thuận trong nhân dân, từ đó huy động nguồn lực toàn xã hội để thực hiện.

Phó Chủ tịch UBND huyện Nguyễn Văn Linh cho biết, quá trình triển khai thực hiện đề án, Đảng bộ, chính quyền, nhân dân huyện Xuân Lộc luôn năng động, sáng tạo, linh hoạt, quyết liệt; biết xác định rõ những vấn đề cấp bách, những nhiệm vụ trọng tâm, trọng điểm mang tính đột phá và đề ra các giải pháp cụ thể, phù hợp để tập trung thực hiện. Đồng thời, thường xuyên kiểm tra, giám sát nhằm chủ động tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc; kịp thời sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm để thực hiện tốt hơn. Xuân Lộc đang tiếp tục nỗ lực phấn đấu đạt mục tiêu năm 2024 huyện hoàn thành nông thôn mới nâng cao và đến năm 2025, huyện có 14/14 xã đạt nông thôn mới nâng cao, có từ 50% xã trở lên đạt nông thôn mới kiểu mẫu, huyện được công nhận đạt nông thôn mới kiểu mẫu theo hướng “Phát triển sản xuất hàng hóa nông nghiệp bền vững”.

Nhật Minh

Ông Trần Quang, nông dân trồng và kinh doanh lúa, bắp (ngũ áp Bình Xuân 1, xã Xuân Phú, huyện Xuân Lộc), đồng thời là Giám đốc HTX Dịch vụ Thương mại nông nghiệp Xuân Tiến vừa được bình chọn là đại diện duy nhất của tỉnh Đồng Nai lọt vào danh sách 100 nông dân Việt Nam xuất sắc năm 2022 do Trung ương Hội Nông dân Việt Nam vừa công bố.

Thay đổi mô hình sản xuất để thích ứng

Những ai đã từng biết và tiếp xúc với ông Trần Quang thì sẽ không bất ngờ với danh hiệu này. Bởi, ông Quang không chỉ là nông dân sản xuất giỏi nhiều năm liền mà còn là một Giám đốc HTX rất năng nổ, đặc biệt là nhạy bén trong việc áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

“Hợp tác xã Xuân Tiến được thành lập năm 2014, tiền thân là Câu lạc bộ giảm nghèo vì thời điểm đó thu nhập từ cây lúa rất thấp. Tôi đã bỏ công đi vận động từng nông dân liên kết để cùng nhau sản xuất với mong muốn vừa giảm chi phí đầu tư vừa tăng lợi nhuận”, ông Quang nhớ lại.

Từ những diện tích trồng lúa kém hiệu quả do thiếu nước vào mùa khô, các thành viên trong HTX đã mạnh dạn chuyển đổi mô hình sản xuất để thích ứng với điều kiện thổ nhưỡng tại địa phương.

“Nếu như trước đây, mỗi héc-ta làm 2 vụ lúa và 1 vụ bắp trong năm, nông dân chúng tôi chỉ cho thu nhập khoảng 110 triệu đồng. Nhưng nay chuyển qua mô hình 2 vụ bắp và 1 vụ lúa, mỗi héc-ta có thể cho thu nhập trên 160 triệu

MÔ HÌNH HAY, GƯƠNG SẢN XUẤT GIỎI

ÔNG TRẦN QUANG - ĐẠI DIỆN DUY NHẤT CỦA TỈNH ĐỒNG NAI ĐƯỢC BÌNH CHỌN VÀO DANH SÁCH 100 NÔNG DÂN VIỆT NAM XUẤT SẮC NĂM 2022

Trong 100 nông dân nhận danh hiệu “Nông dân Việt Nam xuất sắc năm 2022” thì lĩnh vực trồng trọt cây lâm nghiệp có 14 nông dân; trồng trọt cây lương thực, hoa màu có 18 nông dân; lĩnh vực thủy, hải sản có 6 nông dân; lĩnh vực chăn nuôi gia súc có 12 nông dân; lĩnh vực chăn nuôi gia cầm có 7 nông dân; lĩnh vực xây dựng nông thôn mới và bảo vệ an ninh tổ quốc có 8 nông dân; lĩnh vực phát minh sáng kiến có 6 nông dân; 3 lĩnh vực mới là: Lĩnh vực Hợp tác xã có 10 nông dân; lĩnh vực chuyển đổi số có 5 nông dân và lĩnh vực khởi nghiệp có 14 nông dân.

Ông Trần Quang giới thiệu về mô hình trồng bắp và lúa cho hiệu quả kinh tế cao

đồng. Giống bắp được nông dân sử dụng là giống DK 6919, với năng suất trung bình khoảng 8-9 tấn/ha”, ông Quang chia sẻ.

Liên kết để đưa máy móc ra đồng

Sau gần 10 năm phát triển, đến nay HTX có 215 xã viên canh tác trên diện tích 150 ha. HTX cũng là đầu mối liên kết các xã viên góp vốn đầu tư đưa máy móc ra đồng.

“Khi chúng tôi đầu tư chiếc máy thu hoạch cho ra hạt bắp ngay trên cánh đồng, công đoạn thu hoạch 1 hecta bắp giảm được cả triệu

đồng chi phí nhân công so với cách làm truyền thống. Với cây lúa cũng vậy, hiện mọi khâu thu hoạch, đóng gói đều có máy móc làm thay. Nông dân chỉ cần đứng trên bờ chờ thương lái đến rồi bán lúa, thu tiền chứ không phải chạy đôn chạy đáo thuê lao động như trước”, ông Quang cho biết thêm.

Không dừng lại ở đó, ông Trần Quang còn mày mò nghiên cứu và chế tạo máy phun thuốc trừ sâu tự động theo mô hình máy bay không người lái giúp việc phun thuốc trừ sâu trở nên nhanh hơn gấp 10 lần, thuận lợi, an toàn hơn

cho bà con nông dân.

Nhờ vậy, đến nay tỷ lệ cơ giới hóa của HTX đã đạt gần 100%. Nhờ xây dựng tốt chuỗi liên kết theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, sản phẩm bắp hạt của hợp tác xã được doanh nghiệp bao tiêu với giá tốt, ổn định.

Ngoài cây bắp, đến nay HTX đã có 30 hecta đất trồng lúa được sản xuất theo chuẩn an toàn, hữu cơ sinh học nhằm cung cấp cho thị trường sản phẩm gạo sạch.

Minh Thư

Thuốc “asprin” cho thực vật có thể giúp cây trồng sống sót trước biến đổi khí hậu

Giống như chúng ta dùng aspirin để trị đau đầu, thực vật cũng có dạng thuốc hỗ trợ riêng trong những thời điểm chịu sức ép. Được gọi là axit salicylic, hợp chất hữu cơ này được sản xuất tự nhiên khi thực vật đối mặt với những thứ như hạn hán và nắng nóng và một nghiên cứu mới chỉ ra cách quá trình này có thể được tận dụng để bảo vệ cây trồng khi nhiệt độ toàn cầu tăng lên.

Axit salicylic xuất hiện tự nhiên trong thực vật và thực sự là tiền chất của aspirin nhưng đã được sử dụng với mục đích giảm đau từ rất lâu trước khi loại thuốc tổng hợp này có mặt trên kệ thuốc. Người Ai Cập cổ đại tước lá và vỏ cây liễu để giảm đau khớp và thầy thuốc vĩ đại người Hy Lạp Hippocrates cũng từng lưu ý đến khả năng hạ sốt và giảm đau của hợp chất này.

Các tác giả của nghiên cứu mới này muốn tìm hiểu rõ hơn về cách thức sản xuất axit salicylic và các điều kiện khiến thực vật thực hiện hành vi này. Điều này dẫn họ đến các hóa chất được gọi là các loài oxy phản ứng (ROS) mà tất cả các sinh vật sống tạo ra để đáp lại với sức ép môi trường. Một ví dụ dễ thấy là da người sản sinh lượng ROS cao để phản ứng với ánh nắng gay gắt dẫn

Các nhà khoa học Wilhelmina van de Ven, Katayoon Dehesh và Jin-Zheng Wang đã đẩy xa hiểu biết của chúng ta về cách mà thực vật sản xuất axit

đến rám nắng và tàn nhang. Nhưng ở hàm lượng thấp hơn, an toàn hơn, ROS có vai trò quan trọng.

Tác giả nghiên cứu Jin-Zheng Wang, từ Đại học California, Riverside giải thích: “Ở mức hàm lượng không độc hại, ROS giống như một lời kêu gọi hành động khẩn cấp, cho phép sản xuất các hoóc-môn bảo vệ như axit salicylic. ROS là con dao 2 lưỡi”.

Thông qua các thí nghiệm trên một loài cây mô hình có tên là Arabidopsis, các nhà khoa học nhận thấy rằng sức nóng, ánh nắng không ngừng và điều kiện khô hạn đã khiến các tế bào thực vật sản sinh ra một phân tử báo động gọi là

MEcPP. Khi phân tử này hình thành, chúng kích hoạt quá trình sản xuất axit salicylic, tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ lục lạp, bào quan nơi diễn ra quá trình quang hợp.

Hy vọng rằng kiến thức mới về cách thức axit salicylic hình thành có thể được áp dụng để giúp thực vật sinh tồn trước biến đổi khí hậu. Từ đó, có thể tạo ra các loại cây trồng bền bỉ hơn có khả năng chịu được nhiệt độ cao hơn nhưng lợi ích có thể mở rộng đến nhiều khía cạnh khác của môi trường.

“Vì axit salicylic giúp thực vật chống chọi với những căng thẳng ngày càng phổ biến với biến đổi khí hậu, việc có thể tăng khả năng sản xuất axit của thực vật là một bước tiến trong việc chống chọi với các tác động của biến đổi khí hậu đối với cuộc sống thường ngày. Các tác động đó vượt ra ngoài nguồn thực phẩm của chúng ta. Thực vật làm sạch không khí của chúng ta bằng cách cô lập carbon dioxide, cho chúng ta bóng râm và cung cấp môi trường sống cho nhiều loài động vật. Lợi ích của việc tăng khả năng sinh tồn của chúng là vô cùng lớn”, tác giả cao cấp Katayoon Dehesh chia sẻ.

SK (Đại học California-Riverside)

Tổng biên tập: TS. Lại Thế Thông - Giám đốc Sở KH&CN

Phó Tổng biên tập: ThS. Nguyễn Văn Viện - Giám đốc Trung tâm Khoa học và Công nghệ

Biên tập: ThS. Nguyễn Phú Tinh - ThS. Trần Thị Dung - CN. Phạm Thị Hương Sen

Điện thoại: (0251) 8820085/3822297 - Fax: (0251) 3949938/3825585

Email: bantint@khcndongnai.gov.vn

Giấy phép xuất bản số 72/GP-XBBT do Sở Thông tin và Truyền thông Đồng Nai cấp ngày 07/10/2021

In 7.150 cuốn khổ: 19x27 cm tại Công ty TNHH MTV In Công nghiệp